

Čís. 1714.

Zločin odložení dítěte dle §u 149 tr. zák.

K vyloučení trestnosti nestačí, že pachatel jednal u vědomí, že odložené dítě musí být brzy nalezeno, nýbrž jest třeba, by pokládal za jisto, že bude také zachráněno.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1924, Zm II 111/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 1. února 1924, pokud jím byla obžalovaná sprostěna podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin odložení dítěte podle §u 149 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud vzal za prokázáno, že obžalovaná položila své 7 měsíců staré nemanželské dítě dne 8. ledna 1924 o půl osmé hodině ráno, když matka nemanželského otce nechtěla večer před tím, t. j. 7. ledna děcko k sobě přijati, dobře zabalené, takže se mu nemohlo nic státi, na práh jejího domu, předpokládajíc, že tu lidé chodí a dítě brzy musí být nalezeno. Dítě bylo skutečně Hynkem N-em nalezeno, krátce po odložení a k němu doneseno. Tehdy ráno byl silný mráz. Soud neshledal v tomto jednání skutkovou podstatu zločinu odložení dítěte podle §u 149 tr. zák., máje za to, že obžalovaná nejednala s vědomím, že dítě vydává nebezpečí smrti, nebo že jeho zachránění se může státi pouze náhodou. Závěr ten buduje na uvážení, že dítě bylo odloženo v době, kdy po dědině již lidé chodili a děti do školy se ubíraly, a to na takovém místě (na prahu domu v pořadí souvislých stavení), kde po odložení v nejbližší chvíli nalezeno být muselo, takže nebylo vydáno ani nebezpečí smrti ani jeho záchrana nebyla ponechána náhodě. Zmateční stížností, napadající právě uvedený závěr soudu prvě stolice, nelze upřítí oprávnění, pokud uplatňuje, že výrok ten stížen jest zmatkem čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Jak z odůvodnění rozsudku vidno, dospěl nalézací soud k onomu závěru na základě názoru, že vědomí, správněji úmysl pachatelův, by ponechána byla záchrana dítěte náhodě, jest vyloučen, když odložení se stalo za okolností, že byla důvodná naděje, že dítě po odložení v nejbližší chvíli bude nalezeno. Nalézací soud však přehlíží jednak § 151 tr. zák., který ustanovuje pro případ, kdy bylo dítě odloženo na místě, kudy se obyčejně chodí, a takovým způsobem, že se důvodně očekávat mohlo, že bude brzy spatřeno a zachováno, jen mírnější trest, jednak že okolnost, že dítě musilo být v nejbližší chvíli nalezeno, nevyklučuje ještě nebezpečí, hrozícího dítěti odložením, není-li zároveň jistoty, že ten, kdo dítě najde, se ho také ujme. Vždyť jak § 150 tak 151 tr. zák. mluví důsledně nejen o postřehnutí, nýbrž rovněž o zachránění dítěte. Že obžalovaná pokládala za jisto, že dítě bude v nejbližší chvíli nejen nalezeno, nýbrž také zachráněno, nalézací soud nezjišťuje. Jen kdyby obžalovaná jednala v tomto vědomí, mohlo by přijít v úvahu

odsouzení její pouze pro přestupek dle §u 431 tr. zák. Napadený závěr soudu spočívá na právně mylných předpokladech a jest zmatečným ve smyslu dovolávaného zmatku, takže bylo zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti v celém rozsahu a věc pro nedostatek skutkových zjištění, které by slušelo při právním podřadění položití rozhodnutí za základ, vrátiti soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 1715.

»Listinami« ve smyslu předposledního odstavce §u 252 tr. ř. jsou listiny, jež mají vztah na čin sám, způsob jeho provedení a na úmysl pachatelův.

Zmatek čís. 6 §u 344 tr. ř. porušením velícího předpisu §u 320 tr. ř.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1924, Zm I 314/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Hradci Králové ze dne 5. dubna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinen vraždy prosté podle §§ů 134, 135 čís. 4 tr. zák., zrušil výrok porotců a na něm se zakládající rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dle čís. 5 §u 344 tr. ř. vytýká zmateční stížnost, že porotní soud zkrátil obžalovaného v právu obhajoby, zamítnuv návrh obhájce při hlavním přelíčení, by byl přečten posudek rady vrchního zemského soudu a přednosta okresního soudu v Č. Václava T-a, dle náhledu stěžovatelova důležitý pro posouzení povahy obžalovaného a trestného činu. Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění. Podle předposledního odstavce §u 252 tr. ř. musí býti listiny, které na věc mají vztah, při hlavním přelíčení přečteny, nevzdají-li se toho obě strany. Ze zařazení tohoto zákonného ustanovení mezi předpisy, jednající o řízení průvodním, vychází na jeho, že slovy: »Urkunden, welche für die Sache von Bedeutung sind«, jest rozuměti listiny, jež mají vztah na čin sám, způsob jeho provedení a na úmysl pachatelův. Posuzuje-li se s tohoto zorného úhlu onen posudek, označený jako zpráva přednosta okresního soudu v Č., jest uznati, že jde o listinu, která musí býti dle předposledního odstavce §u 252 tr. ř. přečtena za všech okolností, nevzdají-li se toho obě strany, což se zde nestalo. Ke zprávě té došlo tím způsobem, že se vyšetřující soudce v Hradci Králové obrátil na okresní soud v Č. se žádostí, by rada vrchního zemského soudu T. připojil mimo jiné zprávu o dojmu, »který nabyl ze svého úředního jednání, pokud seznal rodinné poměry obžalovaného, zejména o jeho povaze, zdali jeho povaha vylučovala myšlenky vražedné nebo nepřátelské dle trestního zákona.« Zpráva přednosta okresního soudu T-a jest zodpovědním otázek, obsažených v žádosti vyšetřujícího soudce ve směru právě naznačeném, v ní vyslovuje se vrchní rada T. o dojmu, který nabyl o povaze obžalovaného na základě častých soudních i mimosoudních styků s ním, a do-